

1 Täydennys hakemukseen alijäämän kattamisen määrääjän jatkamiseksi

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti 15.6.2026 (40 §) hakea alijäämän kattamisen määrääjän jatkamista vuoteen 2027 asti. Lisäksi aluevaltuusto hyväksyi hakemuksessa ja sen liitteissä kuvatun suunnitelman kertyneen alijäämän kattamiseksi viipymättä. Aluevaltuusto totesi, että alijäämän kattaminen vuoden 2027 loppuun mennessä edellyttää aluevaltuuston 25.5.2026 hyväksymän vuoden 2026 muutetun talousarvion toteutumista ja sen mukaista noin 58 miljoonan euron ylijäämää.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 9.6.2026 sopeutustoimista, jotka eivät sisällä 15.6.2026 hyväksyttyyn hakemukseen. Tämä asiakirja ja sen liitteet täydentävät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kesäkuussa 2026 toimittamaa hakemusta alijäämän kattamisen määrääjän pidentämiseksi.

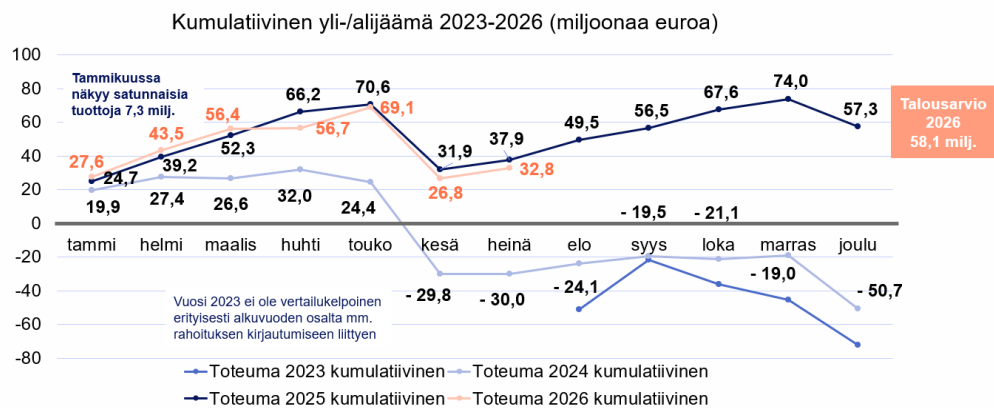
2 Tilinpäätösennuste vuodelle 2026

Vuoden 2026 talous on kehittynyt pääosin suunnitelmien mukaan. Tämänhetkinen arvio on, että vuoden 2026 ylijäämä toteutuu aluevaltuuston 25.5.2026 (31 §) hyväksymän muutetun talousarvion mukaisena (58 miljoonaa). Laaditut ennusteet vuoden 2026 tuloksesta osoittavat, että talousarvioon sisältyy kuitenkin riskejä liittyen erityisesti henkilökuluihin ja asiakaspalvelujen ostoihin. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 9.6.2026 (328 §, liite 1) vuoden 2026 talousarvion toimintamenojen sopeuttamisesta mahdollisen ylitysriskin minimoimiseksi, jotta varmistetaan vuoden 2026 talousarvion toteutuminen. Lisäksi talousarvion mukaista tulosta tukevat aiemmin päätetyt tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet.

Kuvio 1: Tuloksen kehittyminen vuosina 2023-2026.

Tuloksen kehittyminen vuosina 2023-2026

3 Suunnitelma alijäämien kattamiseksi

Kuten luvussa 2 kuvattiin, tämänhetkinen arvio on, että vuoden 2026 ylijäämä toteutuu talousarvion mukaisena eli 58 miljoonan tasolla. Mikäli vuoden 2027 ns. perusuran kehitys olisi palkkojen nousun tasoa, tarvitaan vuodelle 2027 noin 15 miljoonaa sopeutustoimia.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 9.6.2026 (340 §) yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä (liite 2). Esityksen mukaisesti neuvotteluista tavoitellaan noin 500 henkilötyövuoden vähennystä ja 30 miljoonan taloudellista vaikutusta vuodelle 2027. Neuvottelujen tulos sekä sen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset ovat kuvattu liitteessä 3. Pohde voi tarvittaessa toimittaa vaikutuksista myös yksityiskohtaisempaa tietoa.

Hyvinvointialueen suunnitelma alijäämän kattamiseksi koostuu kahdesta kokonaisuudesta:

- Vuoden 2026 ylijäämä toteutuu talousarvion mukaisena tai lähelle sitä (58 miljoonaa). Talousarvion mukaista tulosta tukevat aiemmin päätetyt tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteet sekä 9.6.2026 aluehallituksen päätökset vuoden 2026 toimintamenojen sopeuttamisesta ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä.

- Yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksen perusteella tehtävät toimenpiteet muodostavat sopeutussuunnitelman kertyneiden alijäämien kattamiseksi haetussa määräajassa eli vuoden 2027 loppuun mennessä. Liitteessä 2 on eritelty toimialuekohtaisesti henkilöstövähennykset sekä taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset.

Lisäksi marraskuussa 2026 päätöksentekoon tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelma vuosille 2027-2030 sisältää toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi ja menokehityksen taittamiseksi rahoitusta vastaavasti. Suunnitelmassa tarkastellaan muun muassa palvelurakennetta ja -verkostoa sekä resurssien kohdentamista vaikuttavuuden ja kustannusten hallinnan vahvistamiseksi. Järjestämissuunnitelman toimeenpano tukee osaltaan hyvinvointialueen edellytyksiä kattaa kertyneet alijäämät ja ylläpitää talouden tasapainoa myös pidemmällä aikavälillä.

Liitteet

Liite 1: Aluehallitus 9.6.2026, 328 §: Vuoden 2026 talousarvion toimintamenojen sopeuttaminen

Liite 2: Aluehallitus 9.6.2026, 340 §: Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen

Liite 3: Erittely yhteistoimintamenettelyn vaikutuksista